

ПОЗОРИШТЕ.

ГОД. XXII.

БРОЈ 15.

УРЕЂУЈЕ А. ХАПИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно.

ИЗВЕШТАЈ

ПРИВРЕМЕНЕ УПРАВЕ СРПСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА О СТАЊУ И РАДУ СРП. НАРОДНЕ ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ.

Славна Скупштино,

По уобичајеном начину част је привременој управи поднети свој годишњи извештај о раду и стању српске народне позоришне дружине.

Од 1. јуна 1896. до 16. јуна 1897. давала је наша позоришна дружина представе у овим местима: у В. Бечкереку, Меленцима, В. Кикинди, Вршцу, Панчеву, Земуну и Ст. Пазови.

У В. Бечкереку бавила се наша позоришна дружина од 31. маја до 2. јула 1896. За то време давала је 19 представа, које су све редом испале на оште задовољство. То су признале и тамошње мађарске и немачке новине, које су јако хвалиле заносну игру наших глумаца у драми, а узносили их и као живе, окретне, свесне приказиваче шаљивих игара. На жалост, што је материјални успех јако заостао за моралним: било је 804 фор. дефицита, а томе је узрок био прво то, што нико не иде радо у позориште у лето, кад је запара; друго што су дневни трошкови у позоришту били велики; а што је најглавније: велика оскудица у новцу јако је сметала, што наш свет није могао долазити у позориште онако, као што је то досад чинио.

За време бављења свога у В. Бечкереку појала је наша позоришна дружина у цркви о служби божјој и приредила је концерат са г. Јарком Савићем, славно познатим оперским певачем, а уз пријатељско суделовање г. Емила Пихерта и г. Петра Кранчевића.

Последња представа у В. Бечкереку

била је „Шокица“, у којој су суделовали мушки и женски чланови бечкеречког српског певачког друштва, и Милан Матејић, млађи, који је стражмештера Перу приказао за дилетанта необичном вештином и окретношћу.

Из В. Бечкерека дошла је наша позоришна дружина у Меленце, где се бавила од 3. јула до 2. августа 1896. и за то време давала је 12 представа, а и појала је у цркви о служби божјој. Да није пепрецидна кипа сметала представама у арени, која је саграђена била у дворишту „Меленачке штедионице“: наше позориште не би имало тамо тако велика дефицита. Особиту похвалу заслужују наши свештеници из околних места, који су са својим сељанима, у пркос рђавом времену, ревносно полазили представе. Хвалу заслужује и управа српске црквене општине меленачке, која је глумцима нашим допустила, те су могли у пола цене купати се у лековитој води „Русанди“.

Из Меленаца дошло је наше позориште у В. Кикинду, и ту се бавило од 3. августа до 27. септембра 1896. За време бављења свога у В. Кикинди давало је наше позориште тридесет и три представе и једну представу за децу и појало је у цркви о служби божјој. У славу рођендана Његовог царског и апостолског краљевског Величанства најмилостивијег краља нашег Фрање Јосифа I. приредило је наше позориште 6. августа 1896 свечану представу, и том приликом давала се „Балканска царица“. Недељом и свецем прире-

ћиване су представе за народ с обаљеним ценама. У двема последњим представама: у „Риђокоси“ и „Мајчином благослову“ излазила је, по жељи месног позоришног одбора, на позорницу као гошћа г. Зорка Теодосијевића, члан кр. српског народног позоришта из Београда, и вештом игром својом и лепим уметничким певањем својим освојила је целу публику у В. Кикиндима. Својски, уметнички рад наших глумача био је награђен и лепим материјалним успехом.

Сваке хвале је вредно и родољубље честитих Кикинђана, који су дали сва потребна кола, која су пренела како чланове наше позоришне дружине, тако и целу позоришну гардеробу бесплатно из Меленаца у В. Кикинду. Славни били, дични били, честити били наши Кикинђани, који су и овом приликом осветлали образ свој српски!

Из В. Кикинде дошла је наша позоришна дружина у Вршац, где се бавила од 28. септембра до 9. децембра 1896. и за то време давала је 43 представе, 2 представе за децу и ћаке с обаљеним ценама и појала је у цркви о архијерејској служби и на паастосима, који су давани пок. владици вршачкоме Нектарију и дру Ђ. Јовановићу, члану „Друштва за српско народно позориште“ у Новом Саду. Представе су приређиване у новој, лепо саграђеној дворани Александровићевој, у којој се налази и позорница са потребним декорацијама. Седишта има које у партеру, које у кругу на страни, које на балкону до 500. Да би се интерес наше публике према позоришту што већма пробудио и да би се могло одговорити општој жељи, која је тражила, да чује г. Султану Цијукову, оперску певачицу, која се у то време налазила у Вршцу, у свом завичају: огледала се наша позоришна дружина и на пољу оперског певања, па је научила две мање шаљиве опере: „Лепу Галатеју“ и „Јованчине сватове“. Оглед је добро испао, а то се може захвалити у првом реду г. Султани Цијуковој, која је и у једној и у другој опери отпевала насловне улоге и изазвала опште допадање својом лепом

појавом, својом љубкошћу и умиљатошћу, својим милозвучним меким и милим гласом, и својим лепим уметничким певањем. У томе, што је приказ споменутих опера лепо успео, има много заслуге и г. Емил Пихерт, коровођа српског певачког друштва у Вршцу, који је свирачким збором управљао и није жалио ни труда ни времена, да та музичка дела буду приказана на нашој позорници као што треба.

Из Вршца дошла је наша позоришна дружина у Панчево, где је провела време од 10. децембра 1896 до 20. фебруара 1897. Ту је давала 40 представа, од којих је једна била у корист пензионом фонду глумачком и појала је у цркви о служби божјој. Недељом и свецем даване су представе за народ с обаљеним ценама, а приређена је и представа за децу и ћаке. Сувишка је било 189 фор. 68 н., а представа приређена у корист пензионом фонду глумачком, донела је 202 фор. 73 н. Заиста леп резултат кад се узме у обзир, да су времена тешка и да се често суботом и недељом, у те по приходу најбоље позоришне дане, нису могле давати представе, и то за то, што су приређиване различите игранке и забаве у истој дворани „Код Трубача“ где и представе. Према том лепом постигнутом успеху управа нашег позоришта изјавила је у име позоришта своју најточију захвалност родољубивој српској панчевачкој публици, која је и овом приликом, као и досад увек, не тек празним речима него и делом показала своју поуздану љубав и опробану будну свест своју у потпомагању нашег народног позоришта, те тиме, у пркос тешким временима, и опет сјајно засведочила, да јој је озбиљностало до одржавања и напретка те наше просветне установе, која сваком правом српском родољубу мора бити и мила и драга. Управа је изјавила захвалност своју и панчевачком месном позоришном одбору на својском заузимању око упапређења животних интереса нашег позоришта, а тако исто и г. М. Топаловићу, коровођи српског првеног певачког друштва панчевачког, који је из чисте љубави према нашем позоришту управљао свирачким збором у

комадима са певањем, а по потреби и певање на хармонијуму пратио.

Сваку хвалу и похвалу заслужују и врле Панчевкиње, које су својим добровољним прилозима омогућиле, да се за наше народно позориште набави једно старо-српско, златом богато извезено одело у вредности од 300 фор. У скупљању тих прилога показале су особиту ревност: гђа Софија Радосављевића и гђа Јованка пл. Јагодићева. Нека им је овде изречена хвала на том њиховом ревном заузимању!

При растанку изјавио је месни позоришни одбор у Панчеву жељу, да наше позориште сваке године дође у Панчево, али на краће време, и то не о месојеђама, када се приређују многе забаве и игранке у истој дворани, где се дају и представе. Тим начином могао би се боравак нашег позоришта у Панчеву увек осигурати.

Из Панчева прешла је наша позоришна дружина у Земун, ту се бавила од 21. фебруара до 8. маја о. г., давала је 37 представа, појала је у цркви о служби божјој и приредила је концерат уз пријатељско суделовање г. Жарка Савића, оперског певача, и г. П. Кранчевића из Панчева. Недељом и свецем приређиване су представе за народ с обаљеним ценама. Необичан, велик утисак учишила је на земунску публику „Балканска царица“. И приход од те представе био је необичан: 358 фор. 27 н. Ниједна представа, осим оних у Новом Саду, није донела толико прихода ни у једном месту нашем. На ту представу дошао је био и г. Јован Ђорђевић, отац и творац нашег народног позоришта. Он се веома похвалио изразио и о самом драмском делу кнеза-песника и о природној, неусиљеној, неизмајсторисаној игри наших глумача, који су, као што рече, „у складном приказу те драме достигли славне некад „Мајнингенце.“

По неком старом закону још из Банових времена, земунска политичка власт није допустила, да се велике недеље, и римокатоличке и православне, дају позоришне представе. Из разлога, да се не би дангубило и тиме велика штета нанела позоришту, а из разлога, да се докаже

лепа заједница и стварна свеза између нашег и београдског народног позоришта: управе оба позоришта удесиле су, да се за време римокатоличке велике недеље дају четири заједничке позоришне представе у Београду, а после тога једна заједничка представа у Земуну.

У Београду су даване ове четири заједничке представе: 1. „Лажни Димитрије“; 2 „Риђокоса“; 3 „Сеоска лола“; 4. „Лепа Галатеја“ и „Јованчини сватови“, а у Земуну једна, и то: „Мадам Сан-Жен“.

Главније улоге у комадима, који су давани у Београду, приказали су глумци нашег, а споредне глумци београдског позоришта; главније улоге у заједничкој представи комада: „Мадам Сен-Жен“ у Земуну приказали су чланови београдског, а споредне чланови нашег позоришта. „Лепу Галатеју“ пак приказали су наши, а „Јованчине сватове“ београдски глумци. У „Лепој Галатеји“ излазила је на позорницу у Београду као гостка гђа Султана Џијукова.

Те заједничке представе како у Београду тако и у Земуну испале су, по мишљењу стручних људи, веома добро. И наше и београдске новине писале су о томе похвално, па су завршиле речима: „Ми смо одиста веома захвални управама наших позоришта, што су нам дали прилику, да уживамо у заједничкој игри наших глумача, који су показали, да су сви из реда глумци, с којима се можемо поносити. Тиме су уједно обе управе показале и то, да су потпуно појмиле свој задатак, који имају да врше у развијању наше глумачке уметности и у поправљању и унапређењу наших позоришних прилика. Тај труд њихов признаће се и с ове и с оне стране Саве и Дунава, као што су то признали и Њихова Краљевска Величанства изјавом свога задовољства са тим заједничким представама.“

По жељи земунске публике и месног позоришног одбора долазила је гђа Султана Џијукова и у Земун, и ту је излазила на позорницу као гостка у шаљивим операма: „Лепа Галатеја“ и „Јованчини сватови.“

Хладно, кишовито време много је сме-

тало представама у Земуну, а није допустило ни да се оде у Ст. Пазово, па да се тамо дају представе у арени. Које то, а које опет што целе наше велике недеље није било дозвољено представљати, те је тако наше позориште приморано било у Земуну дуже се задржати него што је то у почетку одређено било: узрок је, што је наше позориште овом приликом у Земуну лоше среће било, а то се не би десило, да то нису собом донеле споменуте различите неприлике, које су наше позориште задесиле у Земуну.

Из Земуна дошла је наша позоришна дружина у Ст. Пазово, ту се бавила од 9. маја до 16. јуна о. г. и зато време давала је двадесет и једну представу у дворани, у коју је врсни родољуб г. Никола Петровић дао увести електрично осветљење и у којој је дао саградити позорницу о своме трошку. По жељи месног позоришног одбора долазила је гђца Султана Цијукова и у Ст. Пазово и ту је изашла на позорницу као Галатеја у „Лепој Галатеји“, и као Јованка у „Јованчиним сватовима“. Као „Лепа Галатеја“ тако се допала публици, да се та шаљива опера морала поновити на опште захтевање.

Да није било рђавог времена и кишне готово сваки дан, те свет из околице, поред најбоље воље, није могао долазити на представе: позориште наше прошло би и у овај мах без штете, а овако је дефицит изнео 345 фор. Ал' нашем честитом Србину и врломе родољубу г. Николи Петровићу није поднео образ му српски, да позориште оде из Ст. Пазове с дефицитом, па је цео тај дефицит подмирно које он сам, које вредни и родољубиви трговац г. Сима Ивковић, а које тамошња штедионица. Кад би се у тај светли пример правог српског родољубља угледали и други: одмах би синули нашем позоришту лепши дани. Управа нашег позоришта изјавила је своју захвалност нарочито г. Николи Петровићу, који је својим покртвовним заузимањем и родољубивим прегаоштвом и овом приликом, као и досада увек, и на делу лепо засведочио, да му запста на срцу лежи опстанак нашег позоришта. Да бог да се хиља-

дили таки Срби, који не тек шупљим фразама него и светлим делом, кад им се год за то укаже прилика, доказују, да им је доиста стало до тога, да се осигурају и унапреде наше просветне устапове, међу које спада у првом реду и наше народно позориште.

Да би управа нашег позоришта могла одговорити оправданом захтеву публике новосадске и са стране, која је желела видети и чути г. Султану Цијукову у Новом Саду: у споразуму с месним позоришним пазовачким и управним одбором удесила је ту ствар тако, да су неки чланови наше позоришне дружине, који у Ст. Пазови нису имали послана, долазили са г. Султаном Цијуковом у Н. Сад и ту давали четири представе, које су биле крунисане сјајним успехом. Прва од тих представа била је 2., друга 3., трећа 7., четврта 8. јуна, а приказани су ови комади: 1. „Лепа Галатеја“ и „Банталоз“; 2. „Јованчини сватови“ и „Шоља теја“; 3. „Лепа Галатеја“ и „Еманципована“; 4. „Добре сведоцбе“ са „Концертом“ г. Султане Цијукове. Из љубави према нашем позоришту суделовали су у зборовима споменутих опера мушки и женски чланови певачког друштва српске новосадске читаонице.

После Ст. Пазове обишла је наша позоришна дружина ова места: Карловце, Руму и Митровицу. Сада се налази у Осеку, а одатле ће, према приликама, или управо у Нови Сад, или најпре у Вуковар па онда у Нови Сад, а одатле опет у Сомбор или у Суботици.

Од 31. маја 1896. до 16. јуна 1897. давала је наша позоришна дружина свега 214 представа, а приказала је 230 позоришних дела, и то: 17 трагедија, 50 драма, 16 позоришних игара, 77 шаљивих игара, 52 позоришне игре с певањем, 4 шаљиве опере 18 пута.

Од тих приказаних дела долази: 1. на српску књижевност: 83; 2 на француску: 63; 3. на немачку: 39; 4. на мађарску: 16; 5. на енглеску 13; 6. на шпанску: 10; 7. на руску: 5; 8. на норвешку: 1.

Од свих тих представа за споменуто време износио је:

1. Приход	28421 фор. 81 н.
2. Расход	30513 фор. 44 н.
Мањак	2091 фор. 63 н.

Највише прихода донели су ови комади:

1. „Балканска царица“, 10 пута	1884 ф. 18 н.
2. „Лепа Галатеја“, 6 пута	1216 ф. 44 н.
3. „Лажни цар Димитрије“, 9 пута	1213 ф. 02 н.
4. „Бидо“, 7 пута	1155 ф. 59 н.
5. „Мајчин благослов“, 8 пута	1123 ф. 44 н.
6. „Јованчини сватови“, 5 пута	925 ф. 85 н.
7. „Задужбина цара Лазара“, 7 пута	911 ф. 69 н.
8. „Хамлет“, 6 пута	904 ф. 96 н.
9. „Нијоба“, 7 пута	886 ф. 84 н.
10. „Женски пријатељ“, 7 пута	868 ф. 48 н.
11. „Задушне жене“, 7 пута	830 ф. 10 н.
12. „Јабука“, 6 пута	777 ф. 16 н.
13. „Слободарка“, 5 пута	765 ф. 96 н.
14. „Велики Галеото“, 6 пута	737 ф. 43 н.
15. „Господска спротиња“, 6 пута	731 ф. 14 н.
16. „Шокица“, 6 пута	714 ф. 31 н.
17. „За круну“, 6 пута	683 ф. 47 н.
18. „Роман сиромашног младића“, 6 пута	678 ф. 01 н.
19. „Сеоска лола“, 5 пута	662 ф. 40 н.
20. „Булинарови“, 5 пута	647 ф. 15 н.
21. „Добре сведоцбе“, 4 пута	644 ф. 38 н.
22. „Краљевић Марко и Арапин“, 6 пута	549 ф. 33 н.
23. „Женска влада“, 4 пута	498 ф. 62 н.
24. „Досадан свет“, 4 пута	489 ф. 94 н.
25. „Хетман“, 3 пута	487 ф. 56 н.
26. „Циганин“, 4 пута	462 ф. 60 н.
27. „Ултимо“, 3 пута	422 ф. 82 н.
28. „Нов комад“, 3 пута	421 ф. 38 н.
29. „Немања“, 4 пута	383 ф. 05 н.
30. „Северо Торели“, 3 пута	381 ф. 51 н.
31. „Зец“, 3 пута	368 ф. 38 н.
32. „Крајишчиња“, 3 пута	357 ф. 15 н.

33. „Вечити закон“, 3 пута	345 ф. 15 н.
34. „Златан мајдан“, 2 пута	320 ф. 71 н.
35. „Јасмина и Ирена“, 2 пута	317 ф. 35 н.

Остали комади, који су давани један пут или највише 2 пута, доносили су про- секом 140 ф. 90 н.

Највише прихода донели су и ове године комади с певањем.

У репертоар нашег народног позори- шта уврштени су ови нови комади:

1. „Слободарка“. Драма у 5 чинова, с певањем, написао Манојло Ђорђевић-При- зренач, за српску позорницу удесио А. Хацић, музика од Х. Дубека.

2. „Завет“. Драма у 4 чина, написао Симо Матавуљ.

3. „Максим“. Шаљива игра у 3 чина, написао Мита Калић.

4. „Јасмина и Ирена“. Драма у 5 чи- нова, написао Манојло Ђорђевић-Призренач.

5. „Крајишчиња“. Слика из српског народнаг живота у 3 чина, с певањем и играњем, написао Петар Крстонопић, за позорницу удесио А. Хацић, музика од Х. Дубека.

6. „Бангалоз“. Шаљива игра у 2 чина. По хуморесци В. Ставенова написао Милан Св. Николајевић.

7. „Еманципована“. Шаљива игра у 1 чину, написала Даница Бандићка-Телеч-кова.

8. „Лепа Галатеја“. Комична митолошка опера у 1 чину, написао Поли Ханрион, музика од М. Супе-а.

9. „Јованчини сватови“. Шаљива опера у 1 чину, написали Каре и Барбје. Сложио Виктор Масе, превео Никола Ј. Мариновић.

10. „Јеврејин из Польске“. Позоришна игра у 3 чина а пет слика, с певањем, написали Еркман-Шатријан, с француског превела Милка Марковићка.

11. „Добре сведоцбе“. Шаљива игра у 3 чина, написали Малахов и Елснер, превео Милан А. Јовановић.

12. „Нов комад“. Драма у 3 чина, написао Дон Мануел Тамајо и Баус. Са шпанског превео Х. С. Давичо.

13. „Растављен“. Шаљива игра у 3 чина.

По приловетци Корнела Абрања, написао Др. Душан Дима.

14. „Карлова тетка“. Шала у 3 чина, написао Тома Брандон.

15. „Прибислав и Божана“. Драма у 3 чина, с певањем, написао Драгутин Ј. Илић, музика од Д. Јенка.

16. „Сестре“. Драма у 3 чина, од Евгенија Кумичића.

17. „Себичњак“. Шаљива игра у 3 чина, написао Лабиш, превела Станка Ђ. Глишићева.

18. „Ерђушић“. Шаљива игра у 3 чина.

19. „Две стотине хиљада“. Шала у 3 чина, написао И. И. Мјасничи, с руског превела З. Ђуришићева.

20. „Психе“. Комедија у 3 чипа, написао Иво Војновић.

21. „Миш“. Шаљива игра у 3 чина, написао Пајрон.

22. „Дубравка“. Глума у 3 чина, написао Ф. Гундулић.

23. „Трилби“. Драма у 5 чипова.

24. „Еквиноциј“. Драма у 5 чинова, написао Иво Војновић.

25. „Фијеско“. Трагедија у 5 чинова, од Ф. Шилера, превео Ђ. Радишић.

26. „Рихард III.“ Трагедија у 5 чинова, написао В. Шекспир, с енглеског превео др. Лаза Костић, за српску позорницу удесио А. Хацић.

27. „Једанаеста заповест“. Шаљива игра у 3 чина, са чешкога.

28. „Словакиња“. Позоришна игра у 3 чина, с певањем, од Тих. Алмашија, посрбио Стеван Дескашев.

Од ових комада научено је 17, а од осталих неки се уче, а други су спремљени за учење.

Од старијих комада, који се већ давно нису давали, уврштени су у рецертоар за сад ови: 1. „Присни пријатељи“. Шаљива игра у 4 чина, написао В. Сарду. — 2. „Мамица“. Посрбљена шаљива игра у 3 чипа. — 3. „Виљем Тел“. Позоришна игра у 5 чинова, од Ф. Шилера. — 4. „Припитомљена злочића“. Шаљива игра у 4 чина, од В. Шекспира.

Престао је бити чланом наше позоришне дружине: Миливој Стојковић, који је

у приказивању љубавничких улога, у драми и конверзацијом комадима, ванредна дара и способност показао, а у томе много му је помагала и лепа спољашњост његова.

За певачицу набавили смо Драгу Стефановићку, која има добар глас, који је снажан и у висини и у низини, а вештину своју у певању показала је кад је приказала насловне улоге у „Риђокоси“, „Лепој Галатеји“ и „Јованчиним сватовима“.

И Даринка Симићева, која је узета на пробу, одликује се као певачица дубока гласа; за њу би се могло рећи да је контра-алтисткиња.

Редитељске дужности вршили су и ове године ревносно, марљиво, а на потпуно задовољство позоришне управе: Димитрије Ружић, Џера Добриновић и Андра Лукић. Они су, по потреби, и замењивали управитеља на позорници.

И деловођа Паја Степић, који је у служби народног позоришта провео тридесет и шест година, вршио је поверене му дужности савесно и марљиво.

С тугом у срцу спомињемо, да је Хуго Дубек, многододашњи капелник нашег народног позоришта, 20. фебруара о. г. умро у Мостару, као коровођа српског певачког друштва, „Гусле.“

Ретко је који композитор умео својим композицијама музичким прилагодити се осећају српског народа као он.

Његове песме постале су популарне. Мало има српских забава, а да се не пева која год од његових песама.

Дубек је компоновао многе и многе песме: има их преко стотине. Нарочито је развио обилату радњу у компоновању песама као капелник српске народне позоришне дружине.

Главније му музичке композиције ово су: „Јабука“, „Задужбина цара Лазара“, „Крајишкиња“, „Поп Доброслав“, „Весела је Србадија“, „Ој Ђурђев-дане“, и т. д.

Да га ненадна смрт у мушкију снази његова живота није покосила: обогатио ћи јамачно српску уметничку песму још великом бројем умотвора својих.

Нека му је вечити спомен међу нама! Слава му!

Наше позориште постигао је још један губитак: немила смрт уграбила нам из наше средине Ђуру Цвејића, који је дугим низом година био председник месног позоришног одбора у Вршцу, и увек је ревно сно вршио своју дужност.

Нека му је вечити спомен међу нама и слава!

Као што је славној скупштини познато прошло је, ето, тридесет и три године од како ја, које посредно које непосредно вршим с великим одговорношћу скопчану управитељску дужност. Ја, истина, ако ћу искрен да будем, не могу рећи, да сам се уморио, вршећи ту заиста тешку, но мени, баш због замашног значаја свог по наш на-

родни просветни живот; ипак миљу дужност: ал' ипак мислим, да би вљало за времена постарати се за какву млађу снагу, која би ме могла заменити у том послу, а која ће у стању бити, вешто и умешно да управља, крмани нашим позоришним бродом, да како не утоне у мору сиљних неприлика, с којима има непрекидно да се бори, а које су увек сметале а и сада још сметају успешном му напредовању, а ја сам увек готов знањем, умјем и саветом својим, наравно ако се то од мене устражи, потпомоћи свакога, који год радио буде у правцу, који је као најбољи освештало искуство, које смо стекли за пуних тридесет и шест година.

ХИСТИХИ.

УМЕТНОСТ.

(Прослава двадесет-петогодишњице Јосифа Маринковића у Београду.) Свакоме је Србину познато име нашег чувеног композитора Јосифа Маринковића.

Нема Србина, који није с највећим задовољством певао или слушао песме, које су производ тог врлог уметника, што умде, у садањем времену, очувати чисто српски дух нашој песми.

29. новембра о. г. навршило се двадесет и пет година, како је Јосиф Маринковић компоновао прву своју песму.

За то је сад и било најгодније време, да му се Срби оду же.

Академско певачко друштво „Обилић“ увијело је то, па је у дворани велике школе у Београду приредило 29. новембра о. г. прославу двадесетпетогодишњега рада нашег уметника у стварању српских мелодија.

О тој прослави доноси неслужбени вечерњи лист Српских Новина овај извештај:

„Скромно, али ипак достојно, прослављена је та двадесет-петогодишњица нашег одличног композитора Јосифа Маринковића. Скромност је неоправдана, јер је обилат рад нашег уметника заслужио далеко већу, ширу пажњу поштовалаца и својих личних и свога трудног и

величанственог рада, који служи на понос народу, из кога је поникао,

У дворану Велике Школе, која је била укупно декорисана и електрично осветљена, стекао се у суботу у вече, 29. новембра, велики број врло отмене публике обожјега спола, да својим присуством увелича прославу уметничког рада Јосифа Маринковића.

Прослава је отпочела са песмом „Поздрав Обилића Краљу“ — песмом коју је слављеник компоновао за дан миропомазања Џ. В. Краља Александра I у седмовратој Жичи. Песму ову отпевало је академско певачко друштво „Обилић“ веома лепо. После ове песме др. Ст. Марковић, проф. Вел. Школе у име „Обилића“ кратком беседом поздравио је слављеника и предао му сребрни лаворов венац. Присутна публика одушевљено је прихватила тај поздрав, са усклицима „Живео!“ и „Слава ти!“ — За тим су ређане дивне композиције слављеникове по програму. „Јадна Мајка“ и „Молитва“ прости су слушаоце занеле. Прву је отпевало „Београдско Невачко Друштво“ ванредно дивно, а другу тако исто певачко Друштво „Станковић“. Својим тачним свирањем на виолини соло Џера Бајловић, техничар, изазвао је опште допадање. Он је свирао уз пратњу гласовира Маринковићеве „Фантазије“, све народни мотиви. „Народни збор“

отпевали су изасланици свију певачких дружина веома лепо, али нека нам је слободно приметити, нама се допада прва композиција слављеникова много боље. Са похвалом помињемо певање „Српског Јеврејског Певачког Друштва, — „У Сватовима“, тако исто и певање „Богословске дружине „Побрратимство“, типографске дружине „Јакшић“ и дружине „Слога“. „Коло“ које је за свирало тамбурашко друштво, композиција М. Пиваревића, посвећена слављенику, необично је задовољила слушаоце.

Са овог концерта отишли смо задовољни, занесени дивним композицијама нашег уметника.

После концерта настало је банкет у част слављеникову код „Коларца“.

Његово Величанство Краљ извелео је Јосифа Маринковића одликовати орденом Св. Саве IV. степена.

Нашем уметнику желимо од срца, да дочека здрав, чио и весео, и педесетогодишњицу свога уметничког рада!

КР. СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ.

(Прослава двадесетогодишњег глумовања Веље Миљковића у Београду,) 20. новембра о. г. прославио је одлични глумац Веља Миљковић двадесетогодишњицу свога глумовања. Тога дана слављеник је добио многе усмене, писмене и телеграфске честитке. Његово Величанство краљ Србије благоволео је одликовати слављеника орденом св. Саве V. реда и подарити му 300 динара у злату. У вече се у позоришту представљао „Краљ Лир“, и слављеник је играо насловну улогу. Није потребно нарочито истичати, да је наш Миљковић ту тешку улогу извео изврсно на задовољство позоришне публике, која је дунком напунила позориште и која му је своје донације на бурни начин изјављivala. У првом чину предао је Ђ. Рајковић слављенику диван венац од стране позоришне управе, а Ј. Божовић други венац од „другова и другарица“. Трећи венац добио је слављеник од својих пријатеља и поштовалаца. И наша позоришна друžina, којој је В. Миљковић дуже времена био члан и редитељ, послала му је врло леп исказни прибор са златним пером, а управитељ нашег позоришта поздравио је слављеника топлим речима. После представе била је пријатељска „закуска“ код „Србије“, на коју су се стекли другови и многи пријатељи и поштовачи слављеникови, те провели неколико часова у пријатељском весељу. Од свег срца желимо слављенику, да ју здрављу, весељу и сваком задовољству дочека и прослави и педесетогодишњицу свога мукотрпног глумачког рада!

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Рачунски извештај месног позоришног одбора о бављењу позоришне дружине у Ст. Пазови од 9./20. маја до 16.-28. јуна 1897.)

Примање.

Од претплате на 12 представа	853—
„Задушне жене“, (у претплати)	36-20
„Мајчин благослов“, (ван претплате)	46-30
„Женски пријатељ“, (у претплати)	6.90
„Нијоба“ (у претплати)	23-70
„Велики Галеото“, (у претплати)	6-60
„Слободарка“, (ван претплати)	62-50
„Лепа Галатеја“, и „Бангалоз“ (у прет.)	52-84
„Балканска шарица“, (ван претплате)	46-80
„Јованчини сватови“ и „Честитам“, (ван претплате)	126-50
„Женска влада“, (у претплати)	11-90
„Шокица“, (ван претплате)	5-20
„Лепа Галатеја“ и „Гренгоар“, (ван прет.)	121-80
„Булијарови“, (у претплати)	16-30
„Роман сиром. младића“, (у претплати)	11-60
„Хамлет“, (у претплати)	27-45
„Крајишкиња“, (ван претплате)	51-30
„Добре сведоце“, (у претплати)	24-80
„Лажни пар Димитрије“, (у претплати)	31-70
„Немања“, (ван претплате)	70-70
„Нов команд“, (у претплати)	13—
„Звонар богород. цркве“, (ван претплате)	46-10
Добровољни прилози од г. Николе Петровића	14-71
Од г. Симе Ивковића	100—
Од Штедионице	100—
	2512-18

Издавање.

Плата дружине (39 дана)	2055-63
Грајловици из Земуна за свирање	13-07
М. Грабовачком за штампање објава	37-80
Дневнице и путни трошак поз. дружине	175-62
Ј. Волфу из Митровице за 4 представе	25—
За прављење позорнице и рушење исте	11-50
Г. Султани Цијуковој за 3 представе	105-
Гардеробарки	25-20
Фризеру	10-50
Рачун трговца С. Ивковића	29-72
Реквизитару	3.19
Ситни трошак	19-95
	2512-18

У Ст. Пазови, 17./29. јуна 1897.

Душан Поповић, с. р.
благајник.

Прегледали и у реду нашли:
Н. Петровић, с. р. Др. Васа Милошевић, с. сп.
председник.

Јован Ђубиша, с. р. Милош Пауновић, с. р.
Сима Ивковић, с. р. Др. С. Милутиновић, с. р.

Издаје управа срп. нар. позоришта.